

КОМУНІКАТИВНО СПРЯМОВАНА ПІДГОТОВКА У ВИЩІЙ ШКОЛІ

*Почуєва Валентина Вікторівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов,
Харківський національний університет внутрішніх справ*

Анотація. У статті розглядається питання формуванні комунікативної компетенції, що належить до числа базисних категорій сучасної теорії і практики викладання у вищій школі та реалізується за допомогою проектної методики.

Ключові слова: комунікативна компетенція, проектна технологія, міжпредметні зв'язки, самостійність, саморозвиток.

КОММУНИКАТИВНО ОРИЕНТИРОВАННАЯ ПОДГОТОВКА В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ

*Почуева Валентина Викторовна,
кандидат педагогических наук, доцент,
доцент кафедры иностранных языков,
Харьковский национальный университет внутренних дел*

Аннотация. В статье рассматривается проблема формирования коммуникативной компетенции, которая относится к числу базисных категорий современной теории и практики обучения в высшей школе и реализуется с помощью проектной методики.

Ключевые слова: коммуникативная компетенция, проектная технология, межпредметные связи, самостоятельность, саморазвитие.

COMMUNICATION-ORIENTED TEACHING IN HIGHER SCHOOL

*Pochuieva Valentyna Viktorivna
candidate of pedagogical science, associate professor,
Kharkiv National University of Internal Affairs*

Abstract. The article deals with the problem of forming communicative competence which belongs to basic categories of modern theory and practice of teaching in higher school and is realized by means of project methods.

Key words: communicative competence, project technology, intersubject links, independence, self-development.

Концепція модернізації освіти ставить перед вищою школою низку завдань, одне з яких полягає у формуванні комунікативної компетенції майбутнього фахівця. Комунікативна компетенція належить до числа базисних категорій сучасної теорії і практики викладання у вищій школі.

Перспективним напрямом ефективної роботи у контексті формування професійної комунікативної компетенції вважається проектна методика. Суть даної методики полягає в моделюванні в навчальних умовах і багатократному циклічному відтворенні комунікативних ситуацій, пов'язаних з підготовкою і проведенням наукових конференцій.

Проектна технологія відкриває широкі можливості для реалізації як комунікативних цілей навчання іноземної мови, так і використання її як засобу спілкування. Культура проектування входить зараз в багато областей загальноосвітньої практики у вигляді проектних методик навчання, оволодіваючи якою студент привчається творчо мислити, самостійно планувати свої дії, прогнозувати можливі варіанти рішення задач, що стоять перед ним, реалізуючи засвоєні ним засоби і способи роботи.

Переваги проектної, у тому числі комп'ютерної, методики навчання полягають в тому, що вона наближає процес навчання до реальної діяльності; заснована на реальних задачах; учить студентів працювати як індивідуально, так і колективно; допомагає їм виявити і усвідомити свої потреби у вживанні іноземної мови; підвищує творчу активність студентів, їх відповідальність за результативність навчання; учить користуватися мовою як засобом комунікації і пізнання; розвиває у студентів розуміння власних когнітивних процесів і уміння управляти ними; конструє особовий і соціальний простір навчання; учить студентів знаходити, використовувати і створювати власні засоби діяльності; формує уміння переносити результати навчання на більш широкі контексти, ставити цілі в співпраці з викладачем і іншими студентами, визначати задачі, відшукувати і створювати засоби і способи їх рішення, планувати, організовувати і регулювати діяльність. При цьому реалізується переважаючий для студентів немовних вищих навчальних закладів мотив навчальної діяльності – інтерес до інших предметів. Таке навчання дозволяє збільшити кількість цілей, поставлених самим студентом; допомагає посилити усвідомленість рішення задач. В рамках проектної методики мова виступає як

засіб реальної комунікації і пізнання, як засіб рішення пізнавальних і комунікативних задач. [1]

В умовах немовного вищого навчального закладу найбільш доцільною комп'ютерною проектною методикою вважається методика, заснована на ідеї підготовки і проведення міжнародних наукових конференцій за фахом. Саме в умовах організації і проведення конференцій іноземна мова найбільш необхідна. Слід зазначити, що хоча конференція є добре відомою і традиційною формою спілкування фахівців, її характер в сучасних умовах зазнав певну трансформацію. В ній посилилася питома вага ділових і комерційних питань. Разом з чисто науковими, в рамках конференції обговорюються питання взаємовигідної комерційної співпраці, ухвалюються рішення про сумісні дослідження, розробки, про обмін результатами досліджень, про поставки приладів, матеріалів, укладаються угоди, контракти. На конференціях нерідко створюються наукові спільноти, обговорюються умови членства в них, видаються друкарські матеріали тощо. Особливість такої діяльності в сучасних умовах полягає в тому, що переважна частина всіх попередніх і подальших контактів з метою обміну інформацією відбувається в комп'ютерному середовищі. Більш того, і самі конференції все частіше проводяться в комп'ютерній формі, таким же чином публікуються тези, статті, журнали, оформляється підписка, членство в наукових об'єднаннях і ін. Це доводить факт формування комп'ютерного електронного середовища комунікації і підтверджує правомірність постановки задачі створення саме комп'ютерної проектної методики навчання професійного спілкування в немовних вищих навчальних закладах.

Основна мета комп'ютерної проектної технології полягає в інтегруванні професійної підготовки студентів з різних навчальних дисциплін для встановлення більш міцних міжпредметних зв'язків. Виховна цінність проектного методу полягає у використанні самостійної проектувальної діяльності студентів як важливого засобу їх професійного становлення та

формування таких особистісних якостей, як: працездатність, цілеспрямованість, креативність, комунікативна культура.

Проектна технологія дозволяє вирішити такі методичні завдання: актуалізувати міжпредметні зв'язки у процесі підготовки курсантів; більш повно реалізувати взаємозв'язок теорії та практики в навчально-професійній діяльності студентів; підвищити рівень засвоєння студентами знань і умінь; підвищити активність студентів як суб'єктів навчального процесу, підсилити роль самоосвіти, самонавчання, саморозвитку; цілеспрямовано формувати професійну компетентність.

Проектна технологія, заснована на ідеї взаємодії і співпраці студентів в ході навчального процесу, створює умови для розвитку у них необхідних якостей як автономної і соціально-активної особи, здатної взаємодіяти в навчальній групі і брати на себе відповідальність за результати особистої і колективної пізнавальної діяльності. Це створює умови для соціалізації особи, розвиває її ділову активність, сприяє розвитку інноваційної культури. Саме такі якості необхідні студентам, щоб стати кваліфікованими фахівцями. Ті соціальні ролі, які беруть і виконують студенти в ході роботи над проектами, привчають і готують їх до виконання і рішення складних проблемних професійних задач в ситуаціях реальної взаємодії [2, с.40].

Узагальнюючи сказане, необхідно відзначити, що освітній проект має спрямованість на практичний результат, якого можна досягти при умінні самостійно мислити, вирішувати проблеми, залучати для цієї мети знання і уміння з різних галузей діяльності, уміння обґрунтовувати і ухвалювати рішення, уміння формулювати думки, уміння встановлювати соціальну взаємодію. Проектний підхід дозволяє наблизити навчання у вищих навчальних закладах до реальних умов професійної діяльності майбутніх фахівців, робить його мотиваційно-спрямованим, змістовним і доступним для студентів.

Література

1. Почуєва В.В. Передумови успішної професійної комунікації. / В.В. Почуєва // Актуальні проблеми реформування виховання та освіти в Україні: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 22-23 квітня 2016 р.). – Львів, ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2016. – 148с. – С. 116-119.
2. Почуєва В.В. Метод проектів як засіб професійно-спрямованого навчання майбутніх фахівців. / В.В. Почуєва // Мова і право. Матеріали наукового семінару 12 листопада 2014 року. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2014. – 121с. – С. 37-40.